

Sarah Challis

Het tuinfeest

1

Wanneer Alice Baxter niet kon slapen, wat tegenwoordig vaak het geval was, merkte ze soms dat er zomaar uit het niets grootse, filmische taferelen haar hoofd binnen dreven. Het idee voor het feest kwam voor het eerst bij haar op terwijl ze in de halfschemer van een grijze, vroege lenteochtend in bed lag. Plotse-ling zag ze de hele film voor zich, met alles erop en eraan, waaraan ze in de echte wereld vanaf het begin aandacht moest besteden. Daarin was de tuin bijvoorbeeld een weelde aan veelkleurige zomerbloemen en het gazon was van een verbijsterend smaragd-groen, netjes gemaaid in wisselende, zilverkleurige banen, en niet het verdord ogende, maartse gras dat ze door het keukenraam zag als ze bij de gootsteen stond.

Achter het huis was een kleine, witte tent neergezet, die je via de openslaande eetkamerdeuren kon betreden en die was gevoerd met het soort zijdeachtig, roze materiaal, dat een tent tot een paleis transformeert en een flatterende gloed werpt op de gezichten van de gasten. Er stonden elegante, vergulde stoeltjes aan lange tafels die gedekt waren met witlinnen kleden, glanzend zilver en fonkelende glazen.

En de hele familie was er, met champagneglazen in de hand: Charlie, haar oudste zoon, even lang en donker als haar man David ooit was geweest, zijn intelligente, kleine vrouw Annie en hun zoons Rory en Archie; dan haar op een na oudste zoon, Ollie, luidruchtig en energiek, met zijn vrouw Lisa en haar kinderen, Agnes en Sabine, uit een eerder huwelijk met een Fransman. Ze zag haar dochters:

Marina met haar partner Ahmed en baby Mo; Sadie met haar huidige vriendje Kyle, en haar dochters Tamzin en Georgie; en haar zus Rachel, in een marineblauwe deux-pièces en met talloze gouden kettingen.

Ze stonden daar met een opgewekte, verwachtingsvolle glimlach op hun gezicht, keken allemaal naar het huis en wachtten totdat zij en David naar buiten zouden komen. En daar kwamen ze, hand in hand: gelukkig lachend liepen ze door de openslaande deuren alsof ze enthousiast aan een spelletjesshow gingen meedoen. David droeg een blazer, iets wat hij van z'n leven nog nooit had gedragen, met een onbekend roze overhemd en stropdas. Alice zag er bepaald niet als zichzelf uit: haar haar was in een sluik bobkapsel gestileerd, ze was minstens twaalf kilo lichter dan nu en droeg een marineblauw, linnen broekpak met witte biezen en witte kraag. Dat broekpak was een verrassing. Hoe had ze het in haar hoofd gehaald om in zo'n onverwachte uitdossing voor de dag te komen? Zoiets had ze absoluut niet in haar klerenkast. In de afgelopen tien jaar had ze met haar dikker wordende middel het liefst stretchrokken en gemakkelijk zittende tops gedragen, maar nu zag ze er gedistingeerd en chic uit in een overduidelijk dure outfit. En het kon lukken, zei ze tegen zichzelf, als ze maar de wilskracht had om zich te beheersen, af te vallen en een avontuurlijker kapsel aandurfde. Ze zag er al vijftien jaar hetzelfde uit, werd om de zes weken door de dochter van haar schoonmaakster, Diane, geknipt, in haar eigen keuken met een strandhanddoek over haar schouders.

Zo'n verandering móést te doen zijn. Het was nog niet te laat. Vrouwen van zestig werd altijd wijsgemaakt dat ze de klok konden terugdraaien, zich beter konden leren kleden, de halve marathon konden lopen of een vreemde taal konden leren. Tijdens de vakantie konden ze zelfs een bikini dragen, hoewel ze rilde bij het idee. Er was geen excuus om gemakzuchtig af te glijden tot wat zij nu was: saai en bezadigd.

Terug naar haar dagdroom, want nu kwam Charlie in beeld, en

ook hij zag er in een licht pak netter en beter verzorgd uit dan anders – hij was geschiedenisleraar en gaf niet veel om z'n uiterlijk – en hij tikte met een vork op een glas en vroeg om stilte zodat hij met zijn speech kon beginnen. Alice wist wel wat ze kon verwachten, ze was vaak genoeg naar zulke gelegenheden geweest, maar hij steeg daarboven uit en sprak zo warm over zijn ouders dat zij en David, nog altijd hand in hand, elkaar blij verrast en dankbaar aankeken. Wat haar nog vreemder voorkwam, was dat er tijdens zijn speech geen onvertogen woord viel, niemand onderbrak hem of sprak hem tegen. De jonge kinderen dromden allemaal met lachende, blij gezichten om hem heen en zelfs Mo, een onhandelbare, krijsende baby, lachte en zwaaide met zijn armpjes. Roger, de oude labrador, was er ook. Hij was niet zo mollig, snuffelde niet aan Jan en allemans kruis, zoals hij dat meestal op feestjes deed, maar zat er opletend bij en keek met zijn lieve, oude, grijze snoet naar hen op.

Het was alsof ze in haar visioen het tafereel van bovenaf bekeek, en Alice merkte dat ze het wanneer ze maar wilde kon stilzetten en terugdraaien. Elke keer dat ze de film in haar hoofd afspeelde, raakte ze er meer van overtuigd dat ze de droom heel goed kon laten uitkomen. Er zouden een hoop goede wil en hard werken aan te pas komen, en het zou een aardige cent gaan kosten, maar dat was voor zo'n speciale en prachtige gelegenheid meer dan de moeite waard.

Ze ging rechtop in bed zitten en deed het bedlampje aan. Het feestelijke tafereel verdween, maar de ermee gepaard gaande opwinding niet. Ze keek met een frisse blik naar haar sjofele, comfortabele slaapkamer met de oude, zo vertrouwde meubels; op het bed de sprei met de ovaalvormige inktvlek, waarvan door het binnenvallende zonlicht de kleur was verschoten. Eigenlijk was alles aan haar door een jarenlang gezinsleven zo versleten en getekend. Ze liet haar blik rusten op de hoedendoos boven op de klerenkast, waarin haar twee trouwhoeden zaten, en daarbovenop de schoendoos waarin ze schatten bewaarde uit de tijd dat haar kinderen klein waren: eerste tandje, eerste schoenen, in kleurig katoen gebonden

haarlokjes van de eerste knipbeurt. Dit is er van me geworden, dacht ze, net als deze kamer en die doos: een samenraapsel uit het verleden. Onze familiegeschiedenis begint bij David en mij, waar we vandaan komen, wat we geworden zijn. Aan dat alles hangt een onbetaalbaar prijskaartje en dat moet gevierd worden.

Zij en David waren nooit het soort mensen geweest dat uit de band sprong, en ze gaven zeker geen feestjes. Zodra ze getrouwd waren, moesten ze elk dubbeltje omdraaien en hadden ze een rustig en sober leven geleid. Hun grootste uitspatting bestond uit hun vier kinderen, in schrill contrast met hun vrienden. Een groot gezin was slechts weggelegd voor degenen die welvarend en vol vertrouwen waren, of voor roekeloze armen, niet voor gewone, zorgvuldige mensen zoals zij, hoewel Sadie, hun vierde kind, niet gepland was geweest. Ze kwam eenvoudigweg. Toen Alice had ontdekt dat ze weer zwanger was, was ze een week of twee in shock geweest, maar daarna was ze er heel blij mee.

In alle sereniteit van die zwangerschap wist ze dat ze het met Davids schamele docentensalaris van de universiteit op de een of andere manier wel zouden redden. Het zou moeilijk worden, maar ze zouden de eindjes wel aan elkaar knopen. David was minder optimistisch geweest, want hij was van nature een pessimist. Hij had een paar weken met de handen in het haar gezeten, maar toen hadden Alice' ouders hen uit de brand geholpen met een lening voor de hypotheek op hun huis, dit huis, waar ze nog steeds in woonden, en toen was alles in orde gekomen.

Natuurlijk kon er met een vierde kind geen sprake zijn van extravagante feestjes, en Alice en David waren niet het soort mensen dat in het middelpunt van de belangstelling wilde staan. Tot nu toe hadden ze de grootste mijlpalen in hun leven rustig gevierd, maar dat betekende niet, bedacht Alice, dat ze niet voor één keertje de bloemetjes buiten konden zetten. Tenslotte mochten ze trots zijn op hun gezin en na veertig jaar waren ze nog steeds getrouwd, wat tegenwoordig al een prestatie op zich was. En dat ze zestig was, nou ja,

dat was ze gewoon geworden, bijna ongemerkt. De hectische jaren waren voorbijgevlagen, en toen trok ze ineens een pensioentje en had ze in de winter recht op brandstofvoeslag. Maar vanbinnen voelde ze zich nog alsof ze eenentwintig was, toen zij en David, beiden studenten aan de universiteit, met elkaar trouwden.

Nu ze klaarwakker was, kon ze net zo goed opstaan en een kop thee zetten. Ze tastte met haar blote voeten naar haar sloffen en toen ze die had gevonden, zag ze met hernieuwde blik hoe verschrikkelijk afgedragen ze waren. Het nepschapenleer was grijs en kaal. Dat was nog zoiets waar wat aan gedaan kon worden; ze kon alles weggooien wat zijn beste dagen had gehad, versleten en uitgewoond was. Het werd hoog tijd voor een grote schoonmaak.

Terwijl ze langs de slaapkamerdeur liep, had ze nog steeds het gevoel dat de jongens daar sliepen, ook al waren ze al jaren het huis uit, en daarbinnen hoorde ze Davids ritmische gesnurk. Sinds hij vorig jaar met pensioen was gegaan, had hij vreemde slaapgewoonten ontwikkeld: als een oudere jongere bleef hij tot laat op en sliep 's ochtends lang uit. Op een avond, toen ze voor het naar bed gaan had afgewassen en de keuken aan kant maakte, had hij zonder haar aan te kijken gezegd: 'Ik ga vannacht in de jongenskamer slapen. Dan kan ik tot laat opblijven en wat lezen als ik daar zin in heb.' Ze wist toen meteen dat er iets aan de hand was, iets belangrijks, maar ze had met de afwasborstel door het water gespetterd en alleen maar gezegd: 'Oké, als je dat liever hebt.'

Ze had hem nooit verteld dat ze zich buitengesloten voelde door deze nieuwe regeling, want het voelde eerder als een afwijzing dan een attent gebaar, alsof hij werkelijk liever alleen sliep. Eerlijk gezegd sliepen ze sindsdien allebei beter en het was een luxe om het hele bed voor zichzelf te hebben, wanneer ze maar wilde het licht aan te doen en naar de radio te kunnen luisteren. Maar er was ook een steek van eenzaamheid wanneer ze met haar hand over de koude kant van het bed streek en ontdekte dat het leeg was.

Terwijl ze naar beneden liep, dacht ze opnieuw aan het feest. Ze

begon nu al te twijfelen, want ze moest toegeven dat ze zich wel eerder had laten misleiden door wat David haar impulsieve ideeën noemde. Sterker nog, haar hele leven had ze zich laten leiden door inspirerende visioenen over hoe alles zou kunnen zijn. Daarna sloop meestal gaandeweg de desillusie naar binnen en moest ze uiteindelijk accepteren dat haar dagdromen niet waren wat ze leken. Ze herinnerde zich nog dat ze, als klein meisje al, over het aankomende kerstfeest droomde, of een verjaarspartijtje, en hoe vaak die teleurstellend uitpakten. In haar hoofd was haar prachtige feestjurk met fluwelen sjerp de allermooiste en won ze de stoelendans, terwijl ze in werkelijkheid een mollig meisje was dat in een koddig, doorzichtig geval was gehesen. En ze was zo verlegen en onzeker dat ze bij het uitdelen van de prijzen door de volwassenen over het hoofd werd gezien.

Maar hoe meer ze erover nadacht, hoe meer ze ervan overtuigd raakte dat het een goed idee was om een verjaardagsfeestje te geven. Ze zou het juiste moment afwachten en het nieuws dan aan David vertellen. Ze verwachtte niet dat hij enthousiast zou reageren, maar ze had wel degelijk zijn steun nodig. Ze zou met de tactiek van een politicus te werk moeten gaan om hem over te halen. Hij zou haar om te beginnen niet serieus nemen. Hij zou het zien als het zoveelste wilde plan dat je maar het beste kon negeren tot het weer was vergeten. Hij zou het niet zo levendig voor zich zien als zij. Hij zou zich niet kunnen voorstellen dat de hele familie op een prachtige zomerdag in de tuin bij elkaar zou zijn om haar verjaardag en hun veertigste trouwdag te vieren, of dat hij er goede herinneringen aan zou overhouden waar ze tot op hun oude dag op konden teren.

In de keuken wachtte ze tot het water kookte en ze wreef met haar voet over de warme buik van Roger, die in zijn mand lag te snurken. Ze wist wat David zou zeggen. Dat waren van die dingen die zo'n lang huwelijksleven nu eenmaal met zich meebracht. Uiteindelijk kon je voor van alles en nog wat het scenario van tevoren uittekenen. Hij zou allereerst zeggen dat het te duur was. Hij zou zeggen

dat ze het zich niet konden veroorloven. Wat had het nou voor zin om een hoop geld te spenderen aan een grootse familiereünie wanneer ze een barbecue of iets simpels konden doen, zoals worstenbroodjes en blikjes bier? Ja, dacht Alice, terwijl ze in haar hoofd al tegenargumenten bedacht, en in de keuken zou het warm en chaotisch zijn, ze zouden alles heen en weer moeten slepen naar de tuin, al die vieze borden moeten opruimen. En binnen dat alles zou zij in het middelpunt staan, in haar oude spijkerbroek waar haar buikje overheen pulde, haar rode gezicht glimmend van inspanning en haar haar in de war.

Hij zou zeggen dat het geen zin had om iedereen uit te nodigen, want voor twee gezinnen zou het een lange reis zijn en er was te weinig ruimte om iedereen te laten logeren. Hij zou zeggen dat het niet nodig was om een familiefeest te organiseren. Agnes en Sabine zouden zich met hun elf en dertien jaar maar vervelen, en Lisa en Annie waren nooit de beste vriendinnen geweest. In het verleden hadden zich een paar ‘incidenten’ voorgedaan, tijdens een doop- of kerstfeest, toen er een wat gespannen sfeer hing en er over en weer steekelige opmerkingen werden gemaakt. Hij zou zeggen dat de nieuwste aanwinst in de familie, Ahmed, zich niet op zijn gemak zou voelen. Die zou denken dat hij door de hele Baxterclan overweldigd werd en Marina leek alles aan te grijpen om daar een punt van te maken. Die was altijd al wat lichtgeraakt geweest, zelfs als klein meisje al; dan stootte ze de deur uit en sloeg ze met de deuren. Hij zou al deze bezwaren te berde brengen en nog veel meer. In sommige ervan zat vast wel een kern van waarheid, maar dat veranderde niets aan het feit dat Alice wist dat ze deze probleempjes wel het hoofd konden bieden, ze wisten immers wat ze met z'n allen vierden. Ze wist zeker dat het een prachtige dag zou worden.

De ware reden van Davids onvermijdelijke tegenwerpingen, bedacht ze, terwijl ze met de punt van een vork het theezakje uit haar kopje viste, was dat hij tegenwoordig apathisch en vaak knorrig was. Hij was een jaar geleden met pensioen gegaan, had de universiteit

vaarwel gezegd, maar kon daar bepaald niet trots op zijn. De laatste tien jaar was het lesgeven één grote frustratie en desillusie geweest en hij was de eerste om toe te geven dat hij, uitgewrongen en gedemoraliseerd, op z'n laatste benen naar de eindstreep was gestrompeld. Wat nou zo verdrietig was, vond Alice, was dat zijn levenskracht of -vreugde daarna niet meer was teruggekeerd. Hij had bijvoorbeeld niets in de tuin gedaan, terwijl zij nog wel had gedacht dat hij daar nog wel enige interesse in zou hebben. Hij had de afbladderende raamkozijnen niet geschilderd of de goten schoongemaakt. Hij nam amper de moeite om zich voor de middag aan te kleden, rommelde de halve ochtend met zijn magere oudemannenbenen in zijn zakkige boxershorts rond. Vaak nam hij niet eens de moeite om zich te scheren, zodat er een stoppelbaard op zijn kin doorschemerde.

Hij zou wel in de put zitten. Hij kon er maar moeilijk aan wennen om de hele dag thuis te zitten. Aan de andere kant had hij zo bitter over zijn baan geklaagd dat je toch mocht aannemen dat hij blij was iets anders te kunnen doen dan die eindeloze faculteitsvergaderingen uitzitten, en met zijn andere zonderlinge, oude collega's te jermiëren over het nieuwe faculteitshoofd en de jammerlijke neergang van de academische normen.

Hij praatte niet over zijn gevoelens. Er trok een gepijnigde uitdrukking over zijn gezicht wanneer ze hem erop wees dat hij in een dip zat. Dat vatte hij op als kritiek, wat in zekere zin ook zo was. Hoewel Alice zich zorgen om hem maakte, zei ze eigenlijk: 'Waarom ben je niet een beetje opgewekter?' en zelfs: 'Ziet ons leven er voortaan zo uit?'

Ze had er ooit met Ollie over gepraat, die arts was, en hij had gezegd: 'Ik zou me er niet te veel zorgen over maken. Pap is altijd een neerslachtige ouwe dwaas geweest. Het is een gewoonte geworden. Bij andere mensen is hij heus wel opgewekt. Hij reageert het gewoon op jou af.' En dat was ook zo. David was vooral somber wanneer ze samen thuis waren. Dat was altijd zo geweest, en hij was niet

de enige echtgenoot die zo deed. Dat wist Alice wel. Heel wat vriendinnen zeiden dat hun man precies zo was; zelfs de uitbundigste feestnummers bleken thuis humeurig te zijn. Goddank had ze haar werk nog en kwam ze het huis uit voor haar parttime baan als receptioniste in een dokterspraktijk.

Gewapend met haar kop, pen en papier die ze uit de hoop verzamelde rommeltjes naast de telefoon viste, zocht Alice haar bed weer op om plannen te maken voor het feest.

David hoorde haar langs de deur lopen. Ergerlijk dat ze 's ochtends zo veel lawaai maakte, dacht hij geïrriteerd. Ze leek nog geen deukruk fatsoenlijk te kunnen vastpakken. Ze draaide en duwde altijd tegelijk, zodat het slot ratelde en de deur opensloeg. Ze dacht zeker dat hij overal doorheen sliep en vroeg zich kennelijk niet af of hij wakker zou worden wanneer ze op zo'n goddeloos uur theezette.

Hij dacht erover na dat ze de laatste tijd op fysiek gebied zo uit elkaar waren gegroeid, terwijl ze jarenlang hetzelfde bed hadden gedeeld. In hun studententijd was dat een matras op de vloer geweest, toen Alice een slungelige meid was met lange benen in minirokken; daarna een twijfelaar met een kuil in het midden in de eerste flat die ze samen huurden. Een goedkoop kingsize bed was het volgende toen ze in dit huis trokken. Destijds had het gênant groot geleken. Vroeger meende hij altijd dat zijn ouders, die hun hele huwelijksleven dicht naast elkaar in een twijfelaar hadden geslapen, er met weerzin naar keken wanneer ze op bezoek waren.

In dat bed hadden de kinderen als donzige baby's tussen hen in gelegen, daarna als peuters, met rode koortswangen of snikkend in de greep van een nachtmerrie. Toen ze ouder werden, waren ze nog altijd 's ochtends in bed geklommen en kibbelden, giechelden en vochten om een plekje, schopten met hun prachtige, gladde, onbezoedelde voeten. Wat is er eigenlijk met dat bed gebeurd? vroeg David zich af terwijl hij zich omdraaide en het kussen onder zijn hoofd propte. Ah, ja, Alice had in een tijdschriftartikel gelezen dat je elke